

Waldemar Irek

Biskup Ignacy Dec – Pasterz i myśliciel

Wrocławski Przegląd Teologiczny 17/1, 7-10

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

KS. WALDEMAR IREK

BISKUP IGNACY DEC – PASTERZ I MYŚLICIEL

Niniejszy numer Wrocławskiego Przeglądu Teologicznego, który oddajemy do rąk naszych czytelników przypada w roku ważnych jubileuszy naszego drogiego przyjaciela. Mowa o Księdzu Biskupie profesorze Ignacym Decu, którego Bóg związał z diecezją świdnicka, ale wcześniej przez wiele lat wyznaczył mu posługę w stolicy archidiecezji – na naszej uczelni. Wiele ważnych dat związanych z dostojnym jubilatem zbiega się w tym roku. To 65 rocznica urodzin, 40 lecie posługi kapłańskiej oraz pięciolecie sakry biskupiej a zarazem pół dekady służenia w tej młodej dolnośląskiej diecezji.

Nie sposób opisać tu całego dorobku Jubilata, nie będziemy też po raz kolejny przypominać jego bogatego życiorysu i duszpasterskiej-akademickiej twórczości, bo zbyt mało stron liczy nasze pismo. W kilku ciepłych słowach refleksji chcemy wspomnieć wielkiego przyjaciela wrocławskiego środowiska akademickiego, wieloletniego rektora wrocławskiego seminarium i Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu.

Dużo łatwiej mówić o Biskupie, jako o budowniczym i organizatorze. Nie trudno bowiem zmierzyć wzrokiem ogrom pracy włożonej w organizację struktur nowej diecezji, budowanie potrzebnego zaplecza dydaktycznego, utworzenie seminarium. Równie łatwo, patrząc w kalendarz biskupich wizyt, zauważyć troskę towarzyszącą pasterzowi diecezji świdnickiej, odwiedzającemu parafie, szkoły i instytucje które służą diecezjanom. Nie sposób jednak objąć w prostych zdaniach objąć owoc akademickiej posługi myślenia, tysięcy studentów, którzy słuchając profesorskich wykładów budowali swój umysł i ducha. Możemy w prawdzie policzyć magisteria i doktoraty, którym Jubilat asystował jako promotor i recenzent, możemy policzyć też te, które narodziły się na teologicznej uczelni za czasów jego posługi rektorskiej, nie poznamy jednak liczby studentów, którzy na uczelnianych czy otwartych wykładach, w spotkaniach z Biskupem Ignacym kształtowali swój sposób myślenia.

Działalności dydaktycznej nie porzucił zresztą po objęciu nowych obowiązków. Do dziś prowadzi seminarium naukowe na naszym Wydziale oraz dzieli się swoją bogatą wiedzą ze studentami kursów licencjackich i doktoranckich¹. Prowadzi także zajęcia z alumnami świdnickiego seminarium, kształcąc ich z zakresu metafizyki i antropologii filozoficznej².

Wielkim pragnieniem Jubilata było utworzenie w młodej diecezji studiów teologicznych dla osób świeckich. Udało się tego dokonać już w roku 2004, kiedy to Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu utworzył w Świdnicy sekcję dla kształcenia studentów świeckich w systemie niestacjonarnym³. Obok więc seminarium kształcącego przyszłych kapłanów, Biskup umożliwił osiągnięcie wykształcenia teologicznego także świeckim.

Równie bogata w owoce jest 5 letnia posługa biskupia tegorocznego Jubilata. Ponad 30 tysięcy osób przyjęło z rąk biskupa Ignacego Deca sakrament bierzmowania, 55 osób sakrament kapłaństwa, 6 osób włączonych zostało przez chrzest do wspólnoty Kościoła, a kilkadziesiąt osób umocniło się w sakramencie namaszczenia chorych⁴.

Jak przypomina ks. prof. Jan Kowalski: „W naukowej biografii każdego profesora istotną rolę odgrywa jego aktywność dydaktyczno-naukowa, organizacyjna i redaktorsko-publikacyjna. Zasługi ks. biskupa Ignacego Deca, jako wieloletniego profesora i rektora PFT we Wrocławiu, są trwałym wkładem w działalność tej uczelni. Był on promotorem kilku prac doktorskich, stu kilkudziesięciu prac magisterskich, ponadto był recenzentem w kilku przewodach habilitacyjnych (KUL, PAT, PFT – Wrocław), ponad dwudziestu rozpraw doktorskich oraz autorem kilku opinii w sprawach o nadanie tytułu naukowego profesora. Jako rektor PWT we Wrocławiu przewodniczył ponad 20 kolokwiom habilitacyjnym, ponad 50 obronom rozpraw doktorskich i ponad tysiącowi egzaminów magisterskich. Niektóre rozprawy doktorskie i magisterskie, których był promotorem, podejmowały problematykę filozoficzną.”⁵ To znamienne dla Jubilata twórcze przynaglenie do dzielenia się wiedzą sprawiło, że po objęciu obowiązków biskupa nie zaprzestał swojej pracy, tak, że do bogatego już i tak dorobku naukowego i popularyzatorskiego stale dołącza nowe pozycje.

W swojej twórczości Jubilat skupia się nie tylko na kwestiach historii myśli filozoficznej i antropologicznej, ale także dotyka problemów z jakimi boryka się współczesny świat. Nawiązując do nauczania Jana Pawła II bada problema-

¹ W. BACZYŃSKI, *Biskupia posługa*, w: M. KORGUL, A. BALABUCH, E. SZAJDA, S. CHOMIAK (red.), *Pięć lat diecezji Świdnickiej*, Świdnica 2009, s. 49.

² Tamże.

³ A. BALABUCH, T. CHLIPALA, J. MICHALEWSKI (red.), *Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Świdnickiej w latach 2004-2008*. Świdnica 2009, s. 163.

⁴ W. BACZYŃSKI, *Biskupia posługa*, w: M. KORGUL, A. BALABUCH, E. SZAJDA, S. CHOMIAK (red.), *Pięć lat diecezji Świdnickiej*, Świdnica 2009; s. 44-45.

⁵ S. KOWALCZYK, *Działalność naukowa biskupa prof. Ignacego Deca*. Świdnickie studia teologiczne nr 1/2004; s. 118.

tykę wolności, która przed współczesnym człowiekiem stawia pytania – jak jej mądrze używać. „Podjęta przez niego analiza idei wolności jest wielopłaszczyznowa: filozoficzna, teologiczna, aksjologiczno-pedagogiczna. Omawiał on krytycznie dominujące w myśli współczesnej koncepcje wolności: oświeceniową, totalitarną i liberalno-indywidualistyczną, a także chrześcijańsko-personalistyczną. Ta ostatnia nie ma charakteru wyłącznie negatywnego („od”), lecz profil pozytywny („do”), jest bowiem interpretowana jako świadome kształtowanie osobowości człowieka poprzez zakorzenienie wolności w prawdzie i miłości”⁶. Problematyce wolności poświęciła Jubilat wiele swoich artykułów i publikacji, a także wykładów akademickich.

Wyjazd do Świdnicy, liczne obowiązki i nowe zadania nie zerwały więzi ks. biskupa profesora Ignacego Deca z wrocławskim światem naukowym. Jego wieloletnia praca została przez nie doceniona nagrodą Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opolą, za wkład w integrację środowiska.

Pracę tę i dzieło charakteryzują najlepiej słowa wygłoszone przez ówczesnego przewodniczącego Kolegium Rektorów, prof. Tadeusza Lutego, który mówił podczas uroczystości wręczenia nagrody ks. biskupowi Ignacemu Decowi: „Ekszelencjo i Najdostojniejszy, Drogi, Nieoceniony Przyjacielu, pragniemy abyś wiedział, Drogi Biskupie, że stanowiłeś i stanowisz dla nas wzór cnót lidera akademickiego środowiska, zyskałeś na trwałe jego wdzięczność. W kilku słowach zapisanych w dyplomie pragniemy zawrzeć nasze serdeczności i najpiękniejsze słowa dziękujemy - podziękowania za jednoczenie naszego środowiska, za nadawanie mu transcendentalnego wymiaru, za uzupełnianie naszego przyziemnego spojrzenia potrzebą refleksji i spojrzenia w górę, właśnie tak jak słynny obraz Michała Anioła, przedstawiający dylemat gdzie szukać natchnienia, na ziemi czy w niebiosach. Pozwól, że zakończę słowami zaczerpniętymi z Twojej pięknej i mądrej homilii wygłoszonej w dzień ubiegłorocznego Święta Nauki Wrocławskiej. Sentencję *Nil est in homine bona mente melis* (Nie ma nic lepszego w człowieku nad dobrą myśl), wypisaną na herbie kamienicy rektoratu Akademii Teologii Katolickiej w Krakowie, odczytałeś tak jak dziś chcemy Ci podziękować; Dobra myśl – to z pewnością swoista synteza: prawdy i dobra, prawdy, która w czynieniu przybiera kształt miłości. Obdarzaj nas dobrą myślą. Dziękujemy”⁷.

Jesteśmy w jakimś sensie spadkobiercami ks. biskupa Ignacego Deca, tu na Papieskim Wydziale Teologicznym 12 lat jego rektorskiej posługi wywarło niezatarte piętno. Wychowani na jego wykładach z metafizyki i filozofii, zaznajomieni z jego warsztatem pracy, z radością i dumą wspominamy, że zanim został pierwszym biskupem świdnickim, był naszym rektorem i profesorem.

Przypomnę słowa jednego z wykładowców naszej uczelni ks. prof. Włodzimierza Wołyńca, które napisał dla *Świdnickich Studiów Teologicznych*: „Dla

⁶ Tamże, s. 115.

⁷ T. LUTY. *Promotorowi wartości etycznych*. Świdnickie studia teologiczne nr 1/2004; s.104-105.

księdza rektora Ignacego Deca Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu pozostaje Oblubienicą i Matką (Alma Mater), która karmi wszystkich mądrością Bożą. Jest on dumny z tej Uczelni, ponieważ służy ona już ponad 300 lat Kościołowi i Ojczyźnie. W ciągu długiej historii swojego istnienia wydała nie tylko wielu uczonych, lecz także świętych ludzi.”⁸

To wszystko, to tylko słowa. Ważne, potrzebne, wyrażające naszą wdzięczność i pamięć. Ale chcemy też ofiarować coś więcej. W roku jubileuszy ks. biskupa prof. Ignacego Deca w szczególny sposób obejmujemy go naszą modlitwą, zapewniając o niej na łamach założonego przez niego na Papieskim Wydziale Teologicznym pisma.

IL RIASSUNTO

Il vescovo Ignacy Dec – pastore e pensatore

Quest’anno ricadono alcuni importanti giubilei del Vescovo Professor Ignacy Dec, attualmente l’ordinario della diocesi di Świdnica, ma da molti anni prima strettamente collegato con la nostra Facoltà. Si tratta di sessanta cinquantesimo compleanno, di quarantesimo anniversario del sacerdozio e del quinto anniversario delle ordinazioni vescovili. Il rettore della Pontificia Facoltà Teologica di Breslavia dipinge nelle calorose parole il pirofilo del Giubilato, il qual è pure il fondatore e il primo capo redattore di *Wrocławski Przegląd Teologiczny* (Rassegna Teologica di Breslavia).

Thum. Giovanna Antonelli

Słowa kluczowe / key words:

Dec Ignacy, Papieski Wydział Teologiczny, Świdnica
Dec Ignacy, Pontifical Faculty of Theology, Świdnica

⁸ W. WOŁYNYEC. *Biskup Ignacy Dec – rektor PWT we Wrocławiu*. Świdnickie studia teologiczne nr 1/2004; s.129.